

Wetenswaar digheden #6: begin 2023 - half september 2023

Geplaatst op 19 september 2023

De afgelopen periode zijn er weer veel activiteiten, bijeenkomsten en ontwikkelingen geweest binnen de beweging Radicale vernieuwing langdurige ggz. In de Wetenswaardigheden praten we je kort bij wat er gebeurt, speelt en leeft – én waar dat zoal toe leidt. We hebben de Wetenswaardigheden in een nieuw jasje gestoken: kortere berichtjes op een rij. Laat graag in de reacties weten wat je er van vindt.

Twee jaar vernieuwen: Droom komt beetje dichterbij

Begin dit jaar schreven we in een artikel: “Radicale vernieuwing is een langdurig veranderproces. Toch zien we al eerste opbrengsten, zoals:

- In de directe relatie tussen cliënten en hulpverleners komt de leefwereld van cliënten meer centraal te staan.
- De manier van werken en gespreksvoering van Radicale vernieuwing maken dat cliënten en medewerkers zich meer gezien en gehoord voelen. Belangrijke ingrediënten zijn gelijkwaardigheid en het zien van de hele mens – niet alleen zijn gedrag/aandoening. Deelnemende organisaties maken zich die werkwijze ook eigen.
- Door uitwisseling in het landelijke netwerk wordt landelijk zichtbaar en voelbaar wat iedereen in zijn eigen organisatie doet. We hoeven het wiel niet opnieuw uit te vinden.
- Deelnemers geven aan dat zij door de nieuwe blik en aanpak onrust, onzekerheid en verdere ontregeling bij cliënten en hulpverleners kunnen voorkomen. En zo kostbare tijd vrij kunnen maken voor Waardevolle zorg.”

Lees hier het hele artikel: [Twee jaar ver-nieuwen: De droom komt een beetje dichterbij.](#)

Actieteams

Naast de vernieuwing in ieders eigen ggz-organisatie, werken deelnemende organisaties binnen de landelijke vernieuwingsbeweging steeds meer samen aan inhoudelijke thema's. Dat zijn op dit moment vooral: 'Zinvolle daginvulling'; 'Ruimte voor de mens achter de problematiek en zijn levensverhaal'; 'Zinvol rapporteren, Waardevol leven!'; en 'Optrekken met naasten'. Deelnemers geven zelf aan rondom welke thema's zij ervaringen van andere vernieuwers willen benutten. Rondom bovenstaande thema's vormen zij 'actieteams' waarin ze dilemma's bespreken, elkaar praktisch verder helpen en inspireren. Mensen uit heel diverse rollen/functies kunnen bij de actieteams aanhaken: van cliënt tot bestuurder en zorginkoper.

Actieteam Zinvol rapporteren, Waardevol leven!

Rapporteren op manieren die daadwerkelijk bijdragen aan de ondersteuning van bewoners. En op manieren dat de rapportage eraan bijdraagt dat degene die zorg ontvangt een waardevol leven kan leiden. Daaraan werken deelnemende organisaties binnen de beweging Radicale vernieuwing langdurige ggz steeds meer samen. Begin dit jaar is daarvoor het actieteam Zinvol rapporteren, Waardevol leven! gevormd. Zo'n tien organisaties zijn betrokken. Op 31 januari, 3 april en 22 mei ontmoetten mensen in het team elkaar online. 6 juli bij de halfjaarlijkse ontmoeting verzorgde dit actieteam een werksessie in Utrecht. Een impressie hiervan en de acties die deelnemers zoal ondernemen, vind je [hier op ons platform](#).

Actieteam Zinvolle daginvulling

In het actieteam Zinvolle daginvulling trekken deelnemers samen op in de zoektocht die het kan zijn, om uit te vinden hoe je mensen die langdurig psychische problemen ervaren (en hun naasten) kunt ondersteunen om te komen tot een zinvolle daginvulling. Met als uitgangspunt: dat wat ertoe doet voor elke unieke individuele cliënt, zijn naasten en de betrokken medewerkers.

Het actieteam organiseerde de afgelopen tijd diverse ontmoetingen in inspiratiesessies. Met daarin steeds een belangrijke stem en inzet van cliënten en ervaringsdeskundigen. Het actieteam heeft inmiddels een eigen [online plek op ons platform](#) waar je impressies van deze ontmoetingen kunt teruglezen en terugkijken, met allerlei praktijkvoorbeelden. Ook bij de halfjaarlijkse ontmoeting verzorgde dit actieteam een sessie, waarvan het [verslag](#) online staat.

Actieteam Optrekken met naasten

Naasten kunnen vaak een heel betekenisvolle rol (blijven) spelen, in het leven en herstel van mensen die langdurig met ggz te maken hebben. Hoe zorg je ervoor dat naasten structureel een positie en rol kunnen hebben die van waarde is in het leven van cliënten? En hoe ondersteunen we naasten, wat hebben zij nodig? Dit vergt creatief nadenken over hoe je dit vanuit de relatie samen doet, in plaats van focus op de regels en administratie.

Dit is een actieteam waarin ook het werken vanuit het zorgmodel ART (Active Recovery Triad) regelmatig

besproken wordt. Een belangrijk onderdeel van de activiteiten van dit actieteam is het delen van dilemma's – om in de praktijk stappen te kunnen zetten en een cultuuromslag mogelijk te maken om gelijkwaardig samen op te trekken.

Eerdere verslagen met inzichten en lessen vanuit dit actieteam vind je [op ons online platform](#).

Actieteam Ruimte voor het levensverhaal van start!

Om werkelijk de mens te zien en verder te kijken dan iemands diagnose of problematiek, zoeken deelnemers van Radicale vernieuwing naar manieren die bewoners helpen om hun levensverhaal in beeld te brengen. Hoe kan dit waardevol zijn voor de mensen die ernstige psychische problemen ervaren en bij wie familierelaties vaak ingewikkeld zijn. En hoe maken we dat mogelijk in de praktijk? Op basis van een vraag hierover van deelnemer Mentrum (onderdeel van Arkin) zijn deelnemers van Radicale vernieuwing bij elkaar gekomen om hierover ervaringen uit te wisselen, van elkaar te leren en te inspireren. Dit leidde tot het actieteam Ruimte voor het levensverhaal. Op de halfjaarlijkse ontmoeting op 6 juli 2023 verzorgden Mariken de Koning van Mentrum en Jacqueline Weeda van Rivierduinen een sessie vanuit dit actieteam. Lees in dit [blog](#) over deze sessie welke werkende elementen en voorbeelden in de sessie gedeeld werden.

Gesprek bij VWS over ruimte voor betekenis

Deze zomer gingen een aantal mensen uit onze beweging [op bezoek](#) bij het ministerie van VWS. Een ervaringsdeskundige, een manager, een verpleegkundig specialist, actie onderzoekers en coördinatoren van LOC. Daar spraken we met Michiel Geschiere (directeur langdurige zorg) en met beleidsmedewerkers vanuit de directie maatschappelijke ondersteuning en vanuit de directie langdurige zorg. Het ging vooral over wat het betekent om in de praktijk samen te werken vanuit wat van betekenis is voor cliënten, naasten en medewerkers. En over wat dat betekent voor een landelijke beweging en voor ondersteuning daarvan. Het is duidelijk dat we vragen om flexibiliteit en ruimte om het goed te doen. Wat zouden we aan elkaar kunnen hebben, hoe kunnen we elkaar voeden om het anders te doen en de indicaties, wetten en regels leidend te laten zijn maar het leven van mensen en hun relaties. Het gaf wederzijds veel energie om de vraagstukken en zoektocht te delen. VWS nodigde het netwerk Radicale vernieuwing uit om vaker zo'n gesprek met elkaar en VWS te hebben om vanuit de praktijk ervaringen en de zoektocht te delen. Wordt vervolgd.

Meer over ons partnerschap met VWS [lees je hier](#).

Kampvuurgesprekken

Sinds de start van Radicale vernieuwing langdurige ggz worden bij deelnemers in het land nu vaker 'kampvuurgesprekken' georganiseerd. Kampvuurgesprekken zijn inspiratiebijeenkomsten waarmee deelnemers de vernieuwing in hun organisatie van start gaan, of waarmee ze die ondersteunen. In een open sfeer kunnen cliënten, naasten, hulpverleners en eventueel ook partners, aangeven wat voor hen belangrijk is in het samen leven en werken. En hoe zij daar aan bij willen dragen. Deelnemers creëren hiermee ruimte voor gelijkwaardigheid en vertrouwen. De bedoeling is dat het vuur van vernieuwing in

mensen steeds aangewakkerd kan worden.

Alle berichten met voorbeelden van kampvuurgesprekken en waar die zoal toe leiden [vind je hier](#).

Meet-ups Radicale vernieuwing

Tijdens de [Week van de Radicale vernieuwing](#) vorig najaar presenteerden een aantal lokale burgerinitiatieven zich en startten we de dialoog hoe samenleving en zorg meer met elkaar te verbinden. Tijdens diverse Meet-ups bij initiatieven op heel verschillende plekken in het land zetten we dit gesprek dit jaar voort. Deze bezoeken genereren veel energie en enthousiasme. De initiatieven maken, vaak tegen de stroom in, dwars door structuren en schotten heen, de kracht van samenleven zichtbaar. De voorbeelden die tijdens de meet-ups aan de orde komen, spreken boekdelen.

- [Meet-up 8 november: Austerlitz](#)
- [Meet-up 15 september: De Holm in Den Andel \(Groningen\)](#)
- [Impressie Meet-up 19 juni: Het Wijkpaleis in Rotterdam](#)
- [Impressie Meet-up 21 maart: Het 8ste Werk in Kampen](#)

Communicatie-activiteiten

Noemenswaardig in aanvulling op bovenstaande activiteiten:

- Onze bijdragen in de Week van de Medezeggenschap (2 t/m 6 oktober):
 - [Trailer documentaire over radicale vernieuwing afsluiter medezeggenschapsweek](#)
 - [Krachten bundelen informele en formele zorg Rotterdam](#)
- Deelnemers in video: [Waarom Radicale vernieuwing langdurige ggz ertoe doet](#)
- Vernieuwers bij elkaar op bezoek:
 - ["Inspiratiebijeenkomst met onze Radicale vernieuwingsvrienden"](#)
 - ["Naar elkaar omkijken is de essentie"](#)
- Bijdrage aan [Landelijke inspiratiedag Zorgverzekeraars Nederland \(ZN\)](#)
- Zorgvisie: ["Beweging Radicale vernieuwing blijkt eigenlijk toch best radicaal te zijn."](#)
- Radicale vernieuwing [in tijdschrift Senioren-wijzer](#)
- [Vervolgacties beweging Radicale vernieuwing in verpleeghuiszorg en zorg thuis](#) na gesprek met Zorginstituut over onvolgende meerwaarde aanleveren kwaliteitsgegevens
- Aanbevelingen Radicale vernieuwing zorg in het verpleeghuis en thuis [nu basis van wetswijziging Wet zorg en dwang](#)
- 'Droom van de beweging in de verpleeghuiszorg en zorg thuis nog groter geworden' ([video's](#))
- Interview (ook te beluisteren): [Aan geld eigenlijk geen gebrek](#)

Nieuwsbrief & sociale media

Aanmelden voor onze maandelijkse nieuwsbrief kan [hier](#).

[Eerdere nieuwsbrieven](#) zijn online terug te kijken.

Je kunt ons ook volgen via de sociale media: [LinkedIn](#), [X \(voorheen Twitter\)](#), [Facebook](#), [Instagram](#), [Youtube](#) en via de podcastkanalen (zoals [Spotify](#)).

Meer artikelen over de thema's met trefwoorden:

Thema's: [Vernieuwing bij deelnemers](#), [Opstart vernieuwings-beweging](#), [de Nederlandse ggz](#), [LOC](#), [Phrenos](#), [Trimbos & Valente](#)

Trefwoorden: [burgerinitiatieven](#), [cliëntenraad](#), [medezeggenschap](#), [wetenswaardigheden](#)